

Plan działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Mazurskim Parku Krajobrazowym na lata 2026- 2028

I. Informacje ogólne

Plan działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Mazurskim Parku Krajobrazowym na lata 2026- 2028, zwany dalej „Planem”, to dokument sporządzony na podstawie art. 14 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 w związku z art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1411 z późn.zm.), zwanej dalej „ustawą”. Podejmowane w Mazurskim Parku Krajobrazowym działania uwzględniają fakt, że osoby ze szczególnymi potrzebami, wynikającymi z niepełnosprawności, podeszłego wieku czy choroby, mogą mieć utrudniony dostęp do korzystania z usług Mazurskiego Parku Krajobrazowego z powodu barier architektonicznych, cyfrowych czy informacyjno-komunikacyjnych. Ujęte w Planie zadania obejmują zatem działania na rzecz eliminacji występujących barier.

Zgodnie z ustawą osobą ze szczególnymi potrzebami jest ten, kto ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery (przeszkody lub ograniczenia architektonicznego, cyfrowego lub informacyjno-komunikacyjnego), aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. Jest to zatem osoba niewidoma i słabowidząca, osoba z niepełnosprawnością słuchu, głucha, osoba głuchoniewidoma, osoba głuchoniema, osoba z zaburzeniami psychicznymi, osoba z niepełnosprawnością intelektualną, cudzoziemiec, osoba mająca trudności w komunikowaniu się z otoczeniem, osoba o nietypowym wzroście (bardzo niska lub bardzo wysoka), osoba starsza, u której szczególne potrzeby pojawiły się wraz z wiekiem, osoba z niepełnosprawnością czasową, np. ze złamaną ręką, poruszająca się na wózku lub o kulach, a także rodzic z wózkiem dziecięcym czy kobieta w ciąży.

Celem Planu jest zidentyfikowanie i określenie koniecznych zmian oraz zastosowanie rozwiązań służących usprawnieniu funkcjonowania Mazurskiego Parku Krajobrazowego, aby stawał się urzędem bardziej dostępnym i przyjaznym osobom ze szczególnymi potrzebami. Plan obejmuje analizę stanu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz podejmowane działania służące realizacji zadań w zakresie dostępności w trzech głównych obszarach: dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej.

II. Analiza stanu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez Mazurski Park Krajobrazowy wg stanu na 01.01.2025 t.

1. Działania organizacyjne

W Mazurskim Parku Krajobrazowym został wyznaczony koordynator ds. dostępności. Dane koordynatora dostępne są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej pod adresem: <https://bipmpk.warmia.mazury.pl/5035/wniosek-o-zapewnienie-dostepnosci-i-dane-kontaktowe-koordynatora-ds.-dostepnosci.html>

Raport o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami za lata 2021- 2024 został opracowany i opublikowany na stronie Biuletynu Informacji Publicznej pod adresem: <https://bipmpk.warmia.mazury.pl/5043/raport-o-stanie-zapewnienia-dostepnosci.html>

Wszyscy pracownicy Mazurskiego Parku Krajobrazowego w styczniu 2023 r. w szkoleniu z zakresu obsługi klienta z niepełnosprawnością oraz w lipcu 2023 r. w szkoleniu nt. umiejętności postępowania z osobą niewidomą i słabowidzącą.

W lipcu 2023 r. opracowano oferty edukacyjnej w postaci programu zajęć dla osób słabowidzących i niewidomych.

2. Dostępność architektoniczna

Siedziba Mazurskiego Parku Krajobrazowego zlokalizowana w miejscowości Krutyń jest budynkiem dwukondygnacyjnym. Do budynku prowadzą dwa wejścia, z których jedno zostało przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Rozwiązanie to umożliwia dostęp do obiektu osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich lub mającym trudności w pokonywaniu schodów. Budynek nie posiada windy ani innych urządzeń umożliwiających pokonanie różnicy poziomów między kondygnacjami. W praktyce oznacza to, że osoby z ograniczoną mobilnością mogą korzystać wyłącznie z pomieszczeń znajdujących się na parterze budynku. Punkt obsługi są interesantów dostosowano do osób ze szczególnymi potrzebami poprzez montaż obniżonego blatu.

W budynku zastosowano poziome oznaczenia prowadzące dla osób niewidomych i słabowidzących, które ułatwiają orientację w przestrzeni po przekroczeniu wejścia przeznaczonego dla osób z niepełnosprawnościami. Jednocześnie w obiekcie nie zastosowano oznaczeń w języku Braille'a ani oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym, które mogłyby dodatkowo wspierać orientację przestrzenną osób z dysfunkcjami wzroku. Nad wejściami do budynku nie ma też systemów naprowadzania dźwiękowego, które ułatwiałyby lokalizację wejścia osobom niewidomym.

Do budynku mogą wchodzić osoby korzystające z psów asystujących oraz psów przewodników, co jest istotnym elementem zapewnienia dostępności dla osób niewidomych.

Drugim obiektem Mazurskiego Parku Krajobrazowego jest Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Kulturowej. W porównaniu z budynkiem siedziby Parku obiekt ten posiada bardziej rozbudowane rozwiązania zwiększające dostępność dla osób o szczególnych potrzebach. Do budynku prowadzą dwa wejścia, z których główne wyposażone jest w stały podjazd z balustradą ułatwiającą poruszanie się osobom z ograniczeniami ruchowymi. Drugie wejście nie posiada stałego podjazdu, jednak w razie potrzeby obsługa Parku zapewnia montaż zakupionego podjazdu przenośnego.

Parter budynku jest dostępny bez barier architektonicznych i obejmuje przestrzeń wykorzystywaną do działalności edukacyjnej i wystawienniczej. Znajdują się tu między innymi izba przyrodnicza, izba pamięci Karola Małki oraz galeria i sala dydaktyczna „Nad Mukrem”. Osoby z ograniczoną mobilnością mogą uczestniczyć w większości działań edukacyjnych organizowanych przez Park. W punkcie informacji zamontowano obniżony blat, którego wysokość jest dostosowana do osób ze szczególnymi potrzebami. Dostęp do piętra budynku zapewniany jest przy użyciu schodolazu, który umożliwia transport osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim po schodach przy wsparciu obsługi. W budynku Ośrodka zastosowano rozwiązania poprawiające orientację przestrzenną osób z dysfunkcjami wzroku. Należą do nich poziome oznaczenia prowadzące oraz ścienny plan tyflograficzny ewakuacji budynku z rozkładem pomieszczeń parteru budynku, zawierający informacje zapisane w języku Braille'a. W centralnej części obiektu zlokalizowany jest kiosk multimedialny dostosowany do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności wzroku. Kiosk ten wyposażony jest w system audiodeskrypcji prezentowanych treści dostępnych w trzech językach, co dodatkowo zwiększa dostępność informacji dla odwiedzających Park turystów.

W obiekcie znajduje się toaleta, którą w marcu 2023 roku wyremontowano i dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

3. Dostępność cyfrowa

Mazurski Park Krajobrazowy prowadzi stronę internetową dostępną pod adresem <https://mpk.warmia.mazury.pl>, która została opublikowana w 2021 roku i była aktualizowana w kolejnych latach. Strona ta jest częściowo zgodna z wymaganiami ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

Na stronie wprowadzono szereg rozwiązań poprawiających dostępność dla użytkowników, w tym możliwość powiększenia wielkości czcionki, odpowiedni kontrast elementów graficznych oraz wyróżnienie elementów nawigacyjnych. Strona umożliwia korzystanie z podstawowych skrótów klawiaturowych, które pozwalają na poruszanie się po jej strukturze bez konieczności używania myszy komputerowej. Rozwiązanie to jest szczególnie istotne dla osób z ograniczeniami motorycznymi.

Pomimo zastosowania tych rozwiązań na stronie występują pewne bariery dostępności. Dotyczą one przede wszystkim niektórych elementów graficznych, które nie posiadają poprawnych opisów alternatywnych, a także grafik pełniących funkcję linków bez odpowiednich opisów tekstowych. W części przypadków linki posiadają powielone lub nadmiarowe opisy, co utrudnia korzystanie ze strony osobom posługującym się czytnikami ekranu. Dodatkowym problemem jest brak indywidualnych tytułów opisujących zawartość niektórych podstron.

Barierą dostępności cyfrowej są również dokumenty w formacie PDF publikowane na stronie internetowej Parku. Część z nich nie posiada odpowiedniej struktury umożliwiającej ich odczyt przez programy wspomagające osoby niewidome, nie zawiera tekstów alternatywnych dla grafik ani informacji o języku dokumentu. W niektórych przypadkach informacje tekstowe zostały przedstawione w postaci grafiki, co uniemożliwia ich prawidłowe odczytanie przez technologie wspomagające.

4. Dostępność informacyjno-komunikacyjna

Mazurski Park Krajobrazowy zapewnia kilka form komunikacji umożliwiających kontakt z pracownikami Parku, w tym kontakt za pośrednictwem poczty elektronicznej, formularza kontaktowego oraz komunikatorów internetowych. Użytkownicy mają również możliwość przesyłania wiadomości tekstowych oraz korzystania z komunikacji audiowizualnej.

Istotnym elementem wsparcia dla osób niesłyszących jest możliwość skorzystania z pomocy tłumacza języka migowego. Usługa ta dostępna jest po wcześniejszym zgłoszeniu zapotrzebowania i realizowana jest w ciągu kilku dni roboczych. Ponadto część pracowników Parku została przeszkolona z podstaw polskiego języka migowego, co może ułatwiać kontakt w prostych sytuacjach komunikacyjnych.

W obiektach Parku znajdują się urządzenia wspomagające komunikację z osobami z dysfunkcjami słuchu w postaci zakupionych pętli indukcyjnych. W budynku siedziby zainstalowano jedną pętlę indukcyjną, natomiast w budynku Ośrodka dwa takie urządzenia. Brak jest w obiektach Parku systemów FM.

Na stronie internetowej Parku brak jest informacji o zakresie działalności Parku w postaci tekstu odczytywalnego maszynowo oraz nagrania treści w polskim języku migowym, jednak są one przygotowywane w tekście łatwym do czytania.

Na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami Mazurski Park Krajobrazowy zapewnia komunikację w formie określonej w tym wniosku.

III. Planowane działania w zakresie poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2025- 2028 w Mazurski Parku Krajobrazowym

Przeprowadzona powyżej analiza stanu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez Mazurski Park Krajobrazowy pozwala na wskazanie działań, które powinny zostać podjęte w latach 2025- 2028 w celu poprawy zapewniania dostępności tym osobom. Poniższa tabela przedstawia zadania z przewidywanym terminem ich realizacji:

Lp.	Zadanie	Przewidywany termin realizacji
Dostępność architektoniczna		
1.	Wyznaczenie miejsca parkingowego dla osób z niepełnosprawnościami	2026
2.	Oznaczenie kontrastowe schodów w sposób wizualny (przynajmniej pierwszy i ostatni stopień)	2026
3.	Oznakowanie szklanych drzwi pasami kontrastowymi	2026
4.	Zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku siedziby w sposób wizualny i dotykowy	2027

5.	Instalacja ściennego planu tyflograficznego ewakuacji budynku siedziby	2027
Dostępność cyfrowa		
1.	Uzupełnianie treści zawierających zdjęcia/ wykresy /filmy o teksty alternatywne	Działanie ciągłe
2.	Zapewnienie dostępności cyfrowej materiałów informacyjnych publikowanych na stronie Parku oraz w mediach społecznościowych zgodnie z ustawą o dostępności cyfrowej	Działanie ciągłe
Dostępność informacyjno- komunikacyjna		
1.	Instalacja systemów FM w budynku siedziby i Ośrodka	2027
2.	Przygotowanie i publikacja na stronie internetowej Parku informacji o zakresie jego działalności w postaci tekstu odczytywalnego maszynowo	2028
3.	Przygotowanie i publikacja na stronie internetowej Parku informacji o zakresie jego działalności w postaci nagrania treści w polskim języku migowym w postaci pliku video	2028
Działania organizacyjne		
1.	Edukacja pracowników Parku w zakresie zapewniania dostępności	Działanie ciągłe
2.	Monitorowanie działalności Parku w zakresie zapewniania dostępności	Działanie ciągłe
3.	Przegląd i aktualizacja Planu działania	Działanie ciągłe